

300 edicions de pur manresanisme

REPORTATGE. Coincidint amb el número d'estiu, **El Pou de la gallina** assoleix la fita de 300 números publicats, després d'una activitat periodística i divulgativa ininterrompuda de més de 27 anys. Repassant les primeres edicions, hem mirat pel retrovisor per contemplar què ha canviat a la ciutat i a la comarca després de gairebé tres dècades i hem corroborat que, malauradament, hi ha coses que continuen exactament igual.

L'anecdolari de la gent que ha passat per la revista en 300 números és bastíssim. Implicaria moltes setmanes de feina condensar en un únic reportatge les vivències d'hores i hores de trobades, entrevistes, de visites a entitats, edificis i persones i d'estones retratant la ciutat a partir de l'òptica dels nostres fotògrafs. Un treball ingent que, molt probablement, seria endogàmic i només interessaria a aquells i aquelles que han posat el seu granet de sorra en una o una infinitat d'edicions de la revista des de la diada de Sant Jordi de 1987.

Com a alternativa, hem bastit un anecdolari basat en el repàs a la primera i segona èpoques de la revista. Una anàlisi amb to distès, però que també traspua reflexions al voltant de l'evolució de la vida dels manresans i dels canvis que ha experimentat la ciutat en els últims anys. Una mena de *collage* de petites píndoles que abasten àmbits ben diferents com la cultura, la política, la vida associativa, els esports, el comerç i els mitjans de comunicació.

Igual o pitjor?

No seríem justos si diguéssim que "qualsevol temps passat va ser millor", però donant un cop d'ull a l'hemeroteca del **Pou** hem trobat algunes notícies i alguns comentaris que servirien per justificar la frase. Si més no, i en el millor dels casos, ens servirien per fer-nos veure que en més de vint anys no hem avançat gens. N'hem recollit exemples de camps ben diversos. Pel que fa a la situació laboral, que ara mateix és segurament la que més ens preocupa a tots, a la revista del febrer del 94, el sindicalista Josep Ramon Mora deia que "els treballadors han fet vaga en contra d'una reforma de les lleis laborals que beneficia els empresaris".

Sense haver de consultar amb cap expert en la matèria ens veuríem amb cor d'afirmar que no ha existit mai cap llei laboral que faci el contrari, però tampoc no cal ni llegir la lletra d'aquella que el senyor Mora criticava per estar segurs que qualsevol sindicat signaria ara mateix per tornar a tenir aquella reforma que llavors criticaven. En aquest sentit, sí que és ben veritat que qualsevol temps passat --si no ens remuntem a principis del segle passat-- va ser millor que aquest.

Encara menys hotels

També hi va haver temps millors que aquest per al sector de l'hoteleria a Manresa. En una revista del 1994 llegíem que "la migrada oferta hotelera endarrerix el desenvolupament econòmic i cultural de Manresa". I això en una època en què funcionava a ple rendiment l'hotel Pere III, amb 113 habitacions. Ara, sumant les 30 habitacions de l'hotel Els Noguers (que és als afores) més les 8 de l'hotel 1948, que és a la carretera de Santpedor (en ple nucli urbà, però no pas al centre), l'oferta per pernoctar a Manresa és de només 38 habitacions! I això quan les ganes de créixer, de liderar i de ser capital del que sigui es manifesten cada dos per tres per boca d'algú. Si llavors aquell centenar llarg de places "endarrerien el desenvolupament econòmic i cultural de Manresa", ara hauríem d'estar sota mínims en els dos aspectes.

No s'exposa res

En el que hem reulat, i molt, és en el nombre de sales d'exposicions. En això sí que tant de bo poguéssim plorar amb els ulls amb els quals ens ho miràvem i ploràvem a principis dels noranta. En el número del **Pou** de l'abril del 1991 titulàvem: *Perilla la Sala de Cultura de la Caixa de Barcelona*. Era la sala, immensa i amb molta activitat, que hi havia hagut al carrer de Guimerà, gairebé en la confluència amb la plaça de Crist Rei, on ara hi ha la botiga --immensa també-- dels electrodomèstics Miró. La Caixa de Barcelona s'acabava de fusionar amb la Caixa de Pensions i aquell equipament cultural semblava en perill. Després vam veure que el perill era real i que ens quedàvem sense.

Una pèrdua que era també mínima en comparació amb les que vindrien després quan les fusions al món de les caixes i les entitats bancàries derivessin en el panorama actual. Llavors ni en el pitjor malson no podíem ni imaginar que un dia la nostra Caixa d'Estalvis de Manresa (que aniria perdent lletres pel camí -de Caixa de Manresa a Caixa Manresa--, fins a quedar-se en res) acabaria com ha acabat. Millor ni pensar-hi. Ni pensar en les sales d'exposicions públiques i privades que hem perdut des de llavors.

Policia local

Fa justament vint anys (febrer del 1994) que a la tribuna *Món veïnal*, signada per la Federació d'Associacions de Veïns, titulava: *Per una policia local... com cal!*. I això ho deia quan encara faltaven anys i panys perquè la ciutat visqués aquella revolta dels funcionaris policials de l'Ajuntament. Una revolta que va provocar unes imatges de tan mal recordar com aquelles en les quals uns tipus d'aspecte i actitud gens recomanables van increpar amb una agressivitat i uns modals més propis de l'àmbit de la delinqüència al llavors alcalde Josep Camprubí.

Quan la gent del món veïnal escrivia aquell article, els agents encara no formaven part de la plantilla de la policia local. Si ara haguessin de reescriure el seu article situant-se al 2014, aquell títol seguiria sent vàlid, però es quedaria molt curt. I no pas per la totalitat del cos, és ben evident, sinó per les maneres d'un nombre ?qui sap si reduït o significatiu? d'agents que segurament mai no haurien hagut de ser admesos.

El protointernet

En un reportatge publicat al numero de juliol-agost del 1991 sobre els radioaficionats de casa nostra, que no diferien ni difereixen en res dels d'altres llocs del món, hi havia una frase destacada que deia: "Des de la intimitat de casa s'estableixen converses a milers de quilòmetres". I segurament quan ho escrivíem ho dèiem amb l'admiració que ens produeix tot allò que ens sembla màgic. Vist amb ulls d'avui dia, la tècnica dels radioaficionats ens sembla tan rudimentària i les seves possibilitats per establir contactes arreu del món tan insignificants si les comparem amb les que ens ofereix Internet, que ens fa la sensació com si en aquell moment estiguéssim a la prehistòria de les comunicacions... i només han passat vint-i-tres anys.

Primer canvi de cicle municipal

El **Pou** va començar la seva trajectòria amb força moguda a la casa gran. Per al 10 de juny de 1987 s'havien convocat eleccions municipals i un tercer reportatge del primer número de la revista (maig de 1987), fet per Eudald Tomasa, analitzava els darrers anys de gestió de l'equip de govern del PSC, que l'any 1983 havia obtingut majoria absoluta, amb tretze regidors. Aspectes positius com el salvament de la fàbrica Bertrand i Serra es contraposaven, per a Joan Segon, a una dependència cada cop més notable d'institucions com la Cambra de Comerç i Caixa de Manresa. La reducció dels recursos aportats per l'estat havia comportat una retallada en serveis socials i subvencions a entitats. S'havia tancat Ona 7 Ràdio, havia dimitit el regidor Onofre Boqué i l'enfrontament amb Tabola havia provocat la dissolució de l'entitat l'any 1985.

La construcció del Palau Firal havia deixat un forat de 70 milions de pessetes, però s'havia fet el nou abocador, l'estadi del Congost, la depuradora, el parc de Puigterrà, però per a l'arquitecte

Jaume Espinal moltes obres s'havien fet sense una planificació a llarg termini. S'havia aprovat el Pla de Protecció Historicoarquitectònic (1984), però la fàbrica dels Panyos n'havia quedat fora. La recuperació de la fàbrica, més de dues dècades després, continua al tinter. Per al periodista Gonçal Mazcuñan, els socialistes havien governat sense oposició política i només la "revolta dels botiguers" del 1983 havia plantat cara al govern municipal. L'exemplar de juny de 1987 de la revista, dedicat a les eleccions municipals, publicava en portada una foto de Joan Segon en què el socialista Joan Cornet participava en una cursa popular mentre el convergent Juli Sanclimens s'ho mirava des de la barrera. Els resultats del 10 de juny capgiraven els papers i Sanclimens guanyava la cursa electoral i passava a governar la ciutat.

Foto: Joan Segon

EI PSC, com ara

Continuant en clau política, hem corroborat que el repàs de l'hemeroteca revela veritats com punys. Superficialment, mirar els diaris i les revistes de fa dues i tres dècades traspuja el pas inevitable del temps i els canvis de mentalitat en l'imaginari col·lectiu. Però, si s'hi grata, l'hemeroteca també subratlla postures i opinions que solen ajudar a descodificar què passa avui. Així, hi ha personatges que han canviat radicalment el discurs d'antany i fins i tot en reneguen o volen que no sigui dit. En canvi, n'hi ha d'altres com l'històric militant socialista Jordi Marsal que són coherents amb el discurs. De fet, l'exregidor ?home fort de l'ajuntament Cornet derrotat el 87? i exdiputat a Madrid sempre s'ha caracteritzat per ser un home de l'anomenat *aparell*, poc discordant amb la línia de la direcció tant a Nicaragua com a Ferraz.

En el **Pou** número 33, de març de 1990, David Torres signava un reportatge sobre el dret a l'autodeterminació que s'havia debatut al Parlament de Catalunya i que havia suscitat diverses mocions a l'Ajuntament de Manresa. A l'article, s'abocaven opinions de tot l'espectre polític del moment a la ciutat: l'alcalde, Juli Sanclimens; Josep Balet, el mític líder del PP; l'independentista de l'MDT, Toni Casserras; el futur conseller Josep Huguet, i el citat Marsal que, sobre l'autodeterminació deia que "la gran majoria de gent no vol un procés d'autodeterminació i creu suficient el marc de la Constitució". Unes declaracions que podrien pertànyer a qualsevol dels líders de l'executiva del PSC actual. Bé, com a mínim els que no han dimitit o no s'han significat en alguns dels sectors crítics del partit.

Un alcaldable prematur

En la secció *Guia d'Empadronats*, Josep M. Oliva va entrevistar una bona colla de manresans i manresanes coneguts per tothom, però que, molt probablement, mai no apareixerien a les pàgines principals ni en els titulars dels mitjans de comunicació. En el número 70 del **Pou**, l'entrevista era a un jove periodista d'Esports que havia començat a Catalunya Ràdio l'any 1989 i que també era advocat i exercia al despatx de Lluís Matamala. A l'entradeta, l'entrevistador el presentava com el nét de cal Magrinyà i, després d'aquella trobada amb l'Oliva, ha fet molta carrera. Aquell jove es deia Josep Vives i, fa dues dècades, verbalitzava un desig que, malauradament, no va poder complir tot i que va persistir per fer-lo realitat. L'última pregunta del test era concisa: "una il·lusió?". La resposta: "M'agradaria ser alcalde. Per pur manresanisme i per donar-hi aquella il·lusió que sempre he somiat". Després de dos intents d'assolir l'alcaldia amb CiU (2003 i 2007), Vives va decidir passar a segon pla en la política local. Això sí, continua venent il·lusions com a president del Bàsquet Manresa SAE.

Quan existia la clausura

Encara que sembli mentida, hi ha un passat del Convent de Santa Clara abans que hi arribés, com un autèntic terratrèmol, sor Lucía Caram. A principis dels noranta, el **Pou** es va interessar per la vida d'unes religioses que van rebre als redactors de la revista a l'altra banda d'una reixa, ja que rarament abandonaven un edifici on vivien dedicades a la pregària i a la reflexió. En la presentació del reportatge, la seva postura quedava ben clara: "Renuncien a la vida de fora, diuen, pel bé de la resta de nosaltres. D'altra banda, manifesten que no tenen per què jutjar-lo, aquest món". Sembla una contradicció si comparem aquesta postura amb l'activitat que la germana Caram porta a terme actualment a la vida ciutadana i als mitjans de comunicació locals, nacionals i estatals en què opina de tot, des de religió fins a futbol.

El passat del futur del Conservatori

El dia 10 d'abril de 1992 l'Ajuntament decidia tancar el teatre Conservatori indefinidament, a causa del mal estat de l'equipament, i ressorgia la polèmica sobre la remodelació de la plaça de Sant Domènec. En la secció *Galeria de manresans*, la revista demanava a diverses persones la seva opinió sobre l'enderrocament del teatre. Josep Torra, president d'Òmnium Cultural, i Josep Emili Puig, arquitecte tècnic, s'hi mostraven favorables, tot i que ho supeditaven a la remodelació del teatre Kursaal. S'hi manifestava en contra el primer tinent d'alcalde i regidor de Cultura de CiU, Marcel·lí Llobet, i altres persones del món cultural.

Projectes per al Casino

Un dels reportatges del primer número del **Pou** (el maig de 1987), realitzat per Teresa Planell, parlava dels projectes existents per a l'edifici del Casino, que, després de la campanya ciutadana feta deu anys abans, s'havia salvat de l'enderrocament i s'hi volien instal·lar un reguitzell de serveis. La junta general d'accionistes de la societat propietària del Casino de Manresa va aprovar a finals de 1985 la cessió gratuïta a l'Ajuntament de Manresa de bona part de l'edifici a canvi d'una sèrie de compensacions de tipus urbanístic. L'Ajuntament tenia, doncs, la planta baixa i la segona planta (l'equip de govern socialista preveia ubicar-hi serveis territorials de la Generalitat), però la propietat tenia dret d'ús de la primera planta i la sotterrassa durant 75 anys i preveia que la peixera tornaria a ser cafeteria, que a l'ala dreta s'hi instal·laria un restaurant de luxe i a l'ala esquerra una granja-pizzeria-snack. Un projecte espectacular!

Al pati del darrere, la propietat, representada per l'advocat Eduard Bosch, hi volia construir un establiment hotel·ler i un pàrquing subterrani per a 300 cotxes. Aquests projectes eren totalment rebutjats per l'Associació de Veïns del Passeig, que volia fer un front comú amb altres entitats ciutadanes per destinar tot el recinte a ús públic. Per a la sotterrassa la propietat tenia el projecte de situar-hi una "renglera de botigues de categoria". Un total de deu arquitectes havien presentat al·legacions a la modificació del Pla General per evitar l'ús privat de l'equipament. Els litigis amb la propietat van acabar als tribunals i la ciutat, tot i recuperar la totalitat de l'edifici i el pati per a ús públic, va pagar un preu caríssim.

L'afer Joviat

El tema del més del número de setembre de 1988, que coincidia amb l'inici del curs escolar, denunciava, entre d'altres qüestions, que l'escola Joviat practicava el sistema de matriculacions dobles. És a dir, que diversos alumnes havien estat matriculats alhora a BUP i a Formació Professional, presumiblement per obtenir la subvenció per la Formació Professional que rebien tots els centres concertats per part de l'Administració. També s'hi parlava dels problemes econòmics de

les escoles Camps i Fabrés i Rial. Arran de la publicació del reportatge, el departament d'Ensenyament de la Generalitat va obrir un expedient a l'Escola Joviat, que paral·lelament va exercir pressions sobre anunciants i sobre les empreses distribuïdora i impressora de la revista.

La sanitat i el tren

La revista va dedicar el tema central del seu primer número (maig de 1987) a la incidència de la sida a Manresa. En el reportatge elaborat per Roger Hernández s'analitzava la incidència de la malaltia a Manresa i al Bages, on fins a l'1 d'abril de 1987 s'havien registrat dues morts per aquesta causa. Llavors funcionaven a Manresa quatre centres de medicina general: Centre Hospitalari, Clínica de Sant Josep, Hospital de Sant Andreu i Hospital de Sant Joan de Déu.

Un reportatge de Montse Ayala el febrer de 1992 recollia que el viatge amb Ferrocarrils de la Generalitat a Barcelona trigava una hora i quaranta minuts -igual que trenta anys enrere?i sortia un tren cada dues hores. 22 anys després, la situació no ha millorat gaire. Si que s'ha modernitzat l'estació de Manresa Alta i s'han anat dignificant els baixadors del Passeig i de Viladordis. Però, tant la línia de ferrocarril de via estreta com el de Renfe continuen tenint el mateix traçat fins a la capital.

Foto: Jordi Alavedra

Kàrpov, al Casino

Un esport amb bona salut a la Manresa de finals dels vuitanta eren els escacs. La ciutat comptava amb dos clubs importants: El Club Escacs Manresa des del 1928, lligat al CECB. I l'Escacs Catalònia Club, nascut el 1948, a l'escalf del cafè de La Cerveseria, amb el nom de Penya d'Escacs Catalònia. En desaparèixer la Cerveseria, l'any 1976 van passar al Casino. Aquell mateix any es va produir una anècdota interessant: el campió del món, Anatoli Kàrpov va participar al Casino en una sessió de 25 partides simultànies, en una de les quals va perdre amb el manresà Estanislau Herráiz, de 17 anys.

En els primers números del **Pou** explicàvem que el CB Manresa renunciava a ascendir a la Primera Divisió B de basquetbol per manca de patrocinadors. També aquell 1987, el CB Joviat construïa el seu pavelló cobert amb una subvenció de la Generalitat de Catalunya. Aleshores, també hi havia a la ciutat el pavelló de La Salle, la Pista Castell i el Congost. Mentrestant, el Club Voleibol Manresa havia de jugar els partits al pavelló de Sant Joan de Vilatorrada. El 1988, un any després del naixement de la revista es va construir el pavelló de barri del Pujolet, en bona part del solar que el CE Manresa havia alliberat en traslladar-se al Congost on també hi havia la previsió de construir un gran pavelló poliesportiu que va arribar pocs anys després a partir dels rèdits econòmics obtinguts per la instal·lació de l'hipermercat Pryca a la zona de Bufalvent.

Inici i final de l'Stick Manresa

A finals dels vuitanta, el desaparegut Club Stick Manresa militava a la segona divisió nacional d'hoquei i jugava a la pista coberta dels Dolors, com la secció de patinatge, el Bàdminton Manresa i algunes seccions del Gyc, que tenia seu central al carrer del Cós. Amb el nom de Club Stick Port del Comte Manresa, l'any 1991 el club pujava a primera divisió sota la direcció exclusiva del president Joan Anton Solano. Solano també era el titular del grup Stick SL (empresa fundada el 19 de març de 1990), dedicada a la publicitat, que va ser un fracàs. La pista dels Dolors no era

reglamentària i l'equip va desplaçar el terreny de joc a Navarcles. Finalment, el club va retornar a la ciutat on va acabar disputant els partits en un espai de la piscina municipal. Un reportatge del **Pou** publicat el 29 d'abril de 1991 n'analitzava diverses irregularitats. Poc després, el president va presentar una dimissió irrevocable que va acabar significat l'extinció de l'entitat.

loga, monopatí i futbol americà, de moda

Al mateix carrer del Cós, l'any 1982 havia nascut Aura loga, sota la direcció de Lídia Rossell. El 1988, el **Pou** es feia ressò del naixement de l'estudi de loga de Rosa M. Marcos a la carretera de Vic. L'oferta, tan estesa en els nostres dies a diferents centres i gimnasos, es completava amb la Fundació Guasch per la salut i la pau humana, que també impartia sessions a la Muralla de Sant Domènec. També el 1988 arribava a Manresa la moda del monopatí, sota la promoció d'Eports Sagi, sobretot a la zona de la Ben Plantada, a la Bonavista. Arran de la mort d'un noi el gener de 1990 els joves reclamaven una pista fixa per practicar aquest esport.

El 13 de febrer de 1991 neix al Bages, l'equip de futbol americà Bagmonts (tot i tenir un regust nord-americà el nom es va formar a partir de la unió dels mots Bages i Montserrat), presidit per Josep Lluís Martínez. Els jugadors volien ser professionals, però, sense un bon aprenentatge, van ser apallissats pels equips amb qui s'enfrontaven. Rebutjats pel Centre d'Esports Manresa i després pel Club Atlètic Manresa, van acabar jugant a Puig-reig fins que l'11 de desembre de 1992 reneixen com a entitat esportiva a Manresa amb seccions de beisbol i futbol americà.

El CN Manresa, amb l'aigua al coll

Era l'any 1991 i el Club Natació Manresa ja trontollava. Amb números vermells, l'entitat denunciava una manca d'inversions i patia una profunda crisi esportiva, sota la presidència de Ramon Oliveras. Al club, augmentaven les baixes de socis i es criticava l'immobilisme de la directiva que no modernitzava les instal·lacions. Així, nedadors com Pere Estefanell en fugien per crear el Nat's Sport SA. S'incrementava l'oferta de centres esportius amb Viasport. Gimbe construïria la seva piscina i naixia Enare. La construcció d'una nova i renovada piscina municipal no va arribar fins ben entrat el llarg mandat del govern tripartit. Les instal·lacions es van renovar i, mitjançant una concessió, el club va passar a explotar tant les piscines com el gimnàs i les instal·lacions esportives annexes.

A l'any olímpic de 1992, Maurici Casasayas ja dirigia Esport7, especialitzada en el judo; Joan Carreras, el gimnàs Gimbe; Ivo Clotet era entrenador del Centre de Tecnificació d'Atletisme al Bages; David Serrahima dirigia l'Escola de Tennis del Club Tennis Manresa; Ramon Casado era un referent dels entrenadors de futbol al Club Gimnàstic de Manresa; Toni Ventura dirigia els cursets del Club Natació Manresa, i Lluís Vergés, l'Escola de Bàsquet del CB Manresa. En aquells moments, les Escoles Municipals d'Iniciació Esportiva que s'havien iniciat el curs 1983-1984 i el 1990 havien assolit la xifra de 6.000 esportistes, començaven a anar de baixa perquè diversos clubs *robaven* les figures.

Antic camp del Pujolet, on el 1988 es va construir el nou pavelló

El TDK, sense accionistes

El 26 de maig de 1990, el Manresa Esportiu Bàsquet salvava la categoria en vèncer el Tenerife per 83 a 88 en el *play-off* de descens. La història sembla repetir-se 25 anys després, però, actualment, La Bruixa d'Or conserva la categoria els despatxos i no pas al parquet. Ara cal

recapitalitzar de nou l'entitat, però ja al 1992, el llavors TDK Manresa no trobava prou accionistes per convertir el club en una Societat Anònima Esportiva. El trasbals d'aquell any va ser important. A l'estiu, a corre-cuita, es va construir un nou pavelló ?que es va inaugurar aquell mateix any? per poder mantenir-se a l'elit del bàsquet estatal. El neguit, però, era ben present en la directiva que presidia Carles Casas. Tres temporades després, amb la consecució de la Copa del Rei sota la capitania de Joan *Chichi* i la posterior victòria a lliga ACB, es combina amb la unificació dels planters del Bàsquet Manresa i el CB Manresa, dos clubs amb rivalitat històrica. El 1995 neix la Unió Manresana de Bàsquet, amb l'objectiu d'enfortir la base del bàsquet manresà.

Població i creences

Un reportatge de Joan Morros analitzava el juliol de 1987 el descens de la població a la ciutat, que en el cens de 1986 baixava fins a 66.025, 1.537 persones menys que l'any 1981. De la piràmide d'edats destacava que només 612 manresans i manresanes superaven els 80 anys i que el segment més important era el de la franja d'11 a 15 anys, amb un total de 2.629. I una altra dada remarcable: el nombre de ciutadans de fora de l'estat espanyol arribava només a 552, encapçalats per 149 francesos i 126 marroquins.

El reportatge central de juliol de 1987, elaborat per M. Josep Pérez i Josep M. Oliva, era dedicat a *Les altres religions* i ofería una panoràmica dels cultes alternatius a l'església catòlica, concentrats en les esglésies evangèliques cel carrer de Circumval·lació, la Betel al Remei de Baix i la de Filadèlfia, al carrer de Santa Lúcia. Els testimonis de Jehovà, al carrer de Santa Agnès, i els mormons (l'Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies), al carrer de Bailèn, completaven un panorama on els musulmans no tenien encara cap local de culte.

Els grups de moda

Un reportatge d'Àngels Fusté, Mius Jordà, Àngels Masats i Josep Tomàs analitzava els grups de rock locals a la dècada dels noranta. Era l'època de Fàbius Cata, amb Xavi Serrano i Jordi Ribot, posteriors components dels Convidats; de Forat Negre, K-Melot, Masos Rònecs, McGregors, amb Joan Cayuela i Carles Blaya, Rayon Vert i Vés de Préssec, amb els germans Oriol i Roger Farré, que després formarien Gossos amb Juanjo Muñoz i Natxo Tarrés.

Els grups musicals de Manresa han estat protagonistes de la revista, com en el tema central de febrer de 1988

Publicitat casolana

Avui dia, i llevat d'algunes entranyables excepcions, la majoria d'anuncis arriben al **Pou** perfectament compostats i amb la mesura exacta perquè encaixin a la maqueta, el motlle informàtic de la revista amb què treballa el nostre company Joan Piqué. Fa més de dues dècades no era així. L'ús informàtic en la composició de la revista era mínim, el color en les pàgines interiors impensable i era habitual l'ús de la cinta adhesiva, les tisoires i el cúter per emmarcar les fotografies en cartolina. El trasllat a can Morros, on s'imprimia la revista, havia provocat més d'un ensurt i alguna part substancial de la pàgina s'extraviava a l'escala de la seu social del carrer de l'Hospital o es perdia pel camí.

La il·lustració dels anuncis, de vegades, requeria molta imaginació. Com a mostra, reproduïm una promoció de les autoescoles Stop en el qual apareix una fotografia de mida carnet de l'actor nord-americà Don Johnson, famós a finals dels vuitanta per la seva intervenció a la sèrie *Miami Vice* que a Televisió Espanyola van traduir com *Corrupción en Miami*. Una cara maca com a reclam, sens dubte. A més, i ja que hi érem posats, el conegut Sonny Crockett també emetia una valoració sobre el servei: "per la seva serietat, tracte i condicions, les recomano". Dubtem que l'actor mai s'arribés a assabentar de l'ús il·legítim de la seva imatge per promocionar una escola de conductors de la Catalunya central. Tot plegat, una idea promocional casolana sense mala intenció.

Fer Guardiola

De fet, que la publicitat era casolana i amb referents ben arcaics ho demostra l'anunci de Supermercats Llobet en el número 31 del **Pou**, imprès l'any 1990. La campanya que reproduïm era dedicada a promocionar el servei a domicili de les comandes. Llobet, que amb el pas dels anys també ha hagut d'adaptar el negoci i contrarestar les grans superfícies que li menjaven terreny, es va anunciar durant cert temps a la revista. Fa 24 anys, però, queda clar que els referents i els rols familiars no eren els mateixos d'ara, tant a la publicitat manresana com a la resta de l'estat. Avui resulta força impensable fer aparèixer una mestressa de casa tan arquetípica per fer publicitat d'un súper. Coses d'uns temps en què era tot un luxe fer-se portar *la nota* a casa mentre, això sí, s'aprofitava el temps de trasllat de les bosses de la compra per planxar; no caldria sinó.

Una altra imatge històrica en el camp de la publicitat és la que va protagonitzar Pep Guardiola per a una campanya de la desapareguda Caixa de Manresa. Fent gala d'una originalitat sense precedents, els creatius de l'entitat van proposar-li fer una promoció jugant amb el seu cognom. Un jovenet Guardiola, amb una bona mata de cabells i sense barba, convidava els joves a estalviar. Aquell jove del planter del Gimnàstic i de la Masia feia un any que havia alçat a Wembley la primera Copa d'Europa del Barça i, aquell maig de 1993 havia esdevingut un dels símbols d'una

una etapa ben exitosa del club amb Johan Cruyff a la banqueta. Un període que només ell, aquest cop com a entrenador, va poder millorar anys més tard. Actualment, Guardiola és molt zelós de la seva imatge personal. La seva presència en espots de publicitat és exclusiva, té un preu elevat i queda limitada a campanyes de grans marques. Mentre era l'entrenador blaugrana, va encetar el cicle d'anuncis en blanc i negre del Banc Sabadell i, recentment i en alemany, ha protagonitzat una campanya d'Audi.

OLEGUER BISBAL, UN MANRESÀ COM CAL
Per Manel Fontdevila